

NOTA RESUM

Nota resum de l'informe 1/2022, relatiu a l'anàlisi comparativa dels serveis prestats pels equips d'atenció primària, exercici 2018

Barcelona, 30 de març de 2022

La Sindicatura de Comptes de Catalunya ha emès l'informe 1/2022, relatiu a l'anàlisi comparativa dels serveis prestats pels equips d'atenció primària (EAP), exercici 2018, en compliment del seu Programa anual d'activitats.

L'informe, presentat pel síndic major, Jaume Amat, com a ponent, va ser aprovat per majoria del Ple de la Sindicatura en la sessió del 8 de febrer del 2022.

L'objecte del treball ha estat analitzar la gestió dels equips prestadors de l'atenció primària, comparar els resultats obtinguts per les diferents entitats i figures jurídiques que els gestionen, i posar de manifest quines són, si ha escaigut, les principals diferències que s'han després de l'avaluació de la satisfacció dels usuaris.

Per fer l'anàlisi comparativa la Sindicatura ha seleccionat, a criteri de l'auditor, una mostra de trenta-tres EAP del territori de Catalunya.

A continuació es resumeixen les observacions més rellevants del treball realitzat, recollides en l'apartat 3 de l'informe:

- L'import total que el Servei Català de la Salut (CatSalut) va contractar l'any 2018 per a la prestació del servei d'atenció primària al territori de Catalunya, 1.398,68 M€, va ser formalitzat mitjançant convenis amb entitats públiques, per 1.154,31 M€, i els restants 244,37 M€ mitjançant contractes amb entitats públiques (56,3%) i privades (43,7%).

Al tancament de l'exercici 2018, l'import total de les despeses reconegudes pel CatSalut i per l'Institut Català de la Salut (ICS) amb càrrec als seus pressupostos, derivades dels contractes de gestió dels serveis d'atenció primària de salut, va ser de 1.371,95 M€ (299,54 M€ del CatSalut i 1.072,41 M€ de l'ICS).

- Les entitats gestores que presenten un major grau de compliment dels objectius avaluats són les societats mercantils (superior al 90%), mentre que els consorcis, fundacions i entitats de dret públic obtenen un percentatge de compliment d'entre el 80 i el 90%. Sis dels equips de la mostra van obtenir una avaluació del grau de compliment dels objectius vinculats a la contraprestació del servei inferior al 80%, dos d'ells gestionats per entitats privades i els quatre restants, per entitats públiques.

- Per a les entitats de la mostra, l'any 2018 el resultat de la clàusula econòmica de responsabilització en la gestió de la prestació farmacèutica va ser en conjunt negatiu de 255.665 €, ja que la despesa farmacèutica va ser superior a la quantitat anual que havia estat assignada. Per al conjunt de tots els EAP de Catalunya gestionats per entitats proveïdores no ICS, la liquidació neta d'aquesta clàusula l'any 2018 també va ser negativa de 618.043 €. Les regions sanitàries de Barcelona - Metropolitana Nord i Camp de Tarragona van obtenir els balanços més negatius.
- Pel que fa al control que ha d'exercir el CatSalut d'acord amb el que s'estableix en els contractes amb les entitats adjudicatàries del servei, la Sindicatura conclou que no existeix un circuit de comprovació formal i exhaustiu de tots els proveïdors i que la documentació acreditada presenta debilitats per verificar que es compleixen els requisits establerts en els contractes i en els plecs de condicions.
- D'acord amb l'informe de l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya corresponent a l'any 2018, la població de Catalunya va fer un total de 45.047.556 visites a l'atenció primària, amb una mitjana de sis visites per persona.

Pel que fa a la mostra analitzada, la població assignada l'any 2018 als EAP era de 754.886 persones, les quals van realitzar un total de 4.314.439 visites als equips d'atenció primària de salut. Els EAP amb una major freqüència d'utilització dels serveis d'atenció primària són Peralada, Sant Adrià del Besòs 2 – La Mina i la Seu d'Urgell, amb mitjanes d'entre vuit i nou visites per persona assignada, mentre que els serveis menys utilitzats són els dels equips de Barcelona 5C – Sarrià i Barcelona 5E – Sant Gervasi, amb una mitjana propera a les tres visites per persona.

- D'acord amb els resultats del Pla d'enquestes de satisfacció, l'any 2018 els beneficiaris del CatSalut que van ser atesos en l'atenció primària van puntuar el servei amb un 7,9 sobre 10. Com a aspectes de millora del servei, la població enquestada assenyala el temps d'espera telefònica, la facilitat d'assignació del dia de visita, la puntualitat i l'atenció rebuda fora de l'horari habitual.
- A partir de les dades obtingudes dels EAP de la mostra seleccionada, s'han analitzat diversos indicadors d'eficàcia i eficiència dels proveïdors del servei:
 - El preu contractat per persona assignada als EAP de la mostra va des dels 100,03 € de l'EAP Barcelona 5C – Sarrià, als 328,05 € de l'EAP Santa Coloma de Queralt.
 - El preu contractat per atenció primària i programes específics per població assignada dels EAP de la mostra té una relació inversa al nombre de treballadors de l'EAP, contràriament al que seria esperable. L'índex socioeconòmic de la població de referència dels EAP no és un factor determinant del preu contractat, però sí que ho és el factor territorial, que inclou, a més de l'índex socioeconòmic, la ponderació de l'edat i la dispersió territorial de la població assignada.

- La despesa farmacèutica mostra una relació inversa respecte a l'índex de qualitat de la prescripció farmacèutica dels EAP analitzats, i una correlació directa amb el nombre de receptes. L'EAP que obté uns millors resultats pel que fa a la prescripció farmacèutica és Vic 2 – Sud, que, amb una despesa per usuari de 191,8€, va prescriure una mitjana de 19,7 receptes per usuari. Els valors pitjors són els de l'EAP Manresa 1, amb 369,2€ de despesa farmacèutica per usuari i 29,5 receptes per usuari de mitjana.
- El nombre de visites per treballador dels EAP és d'una mitjana de 2.500 anuals. Una millor aportació econòmica per habitant no implica major eficiència de l'EAP. Els EAP gestionats per entitats privades obtenen resultats més heterogenis en el nombre de visites per treballador.

El nombre de visites més elevat dels EAP de la mostra correspon a l'EAP Lleida Rural 1 – Nord, amb 4.120 visites per treballador, i el més baix, a l'EAP Barcelona 5C – Sarrià, amb 1.511. En general les entitats gestionades per proveïdors públics són les que assolixen una ràtio d'eficiència més alta.

Aquesta nota resum té efectes merament informatius.
L'informe es pot consultar a www.sindicatura.cat.